

Goigs en alabansa de Nostra Senyora de Gracia que es venera en la ermita del terme de Santa Susanna

Pineda de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Capella de la Mare de Déu de Gràcia.

Coordenades:

Latitud: 41.628924355822
Longitud: 2.6899176836014
UTM Est (X): 474171
UTM Nord (Y): 4608623

Classificació

Número de fitxa: 08163 - 68
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia: Música i dansa
Estil / època: Contemporani Popular
Segle: XIX-XXI
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés: Obert
Ús actual: Social
Titularitat: Pública

Fitxes associades:

[Mare de Déu de Gràcia](#)
[Aplec de Gràcia](#)

Autoria de la fitxa

Jordi Montlló Bolart

Data de registre de la fitxa:

dl., 22/04/2024 - 11:48

Descripció

Goigs en alabansa de Nostra Senyora de Gracia que es venera en la ermita del terme de Santa Susanna.

Edició en un únic color blau, en paper corrent sense numerar. Dibuix i orla al boix. Sense rúbrica ni signatura. Imprès per Tipografia Carreras de Girona.

Quadre delimitat per una orla estreta de motius florals i una ziga-zaga de botons també florals. Després de l'encapçalament, enquadrat al centre, una representació de la Mare de Déu de Gràcia, a l'interior d'una capelleta o fornícula ornamentada amb motius vegetals i geomètrics. Està asseguda sobre un bell tron decorat amb reminiscències gòtiques. Està abillada amb una túnica (blanca) cenyida per un cíngol i un mantell desproporcionat que només deixen veure els dits dels peus, nusos. Al cap descansa una corona real amb incrustacions.

Sosté el Nen Jesús amb el seu braç esquerra. El rostre, ofereix una doble expressió, mentre que el somriure reflexa una agradable sensació d'alegria, els ulls mostren un matís melangiós. A la mà dreta té i un lliiri, i el nen Jesús fa el mateix amb una esfera rematada per una creu.

A ambdós costats de la imatge, dos gerros simètrics amb flors de diferents tipus, entre les quals sobresurt un gira-sol al centre.

Text disposat en dues columnes dividides per una orla central vertical de motius florals i geomètrics de gran bellesa.

La transcripció sencera del goig, diu així:

Primera columna:

En aquest Puig sóu Senyora, / la font y Mare de Gracia: / dels enemichs y desgracia / deslliuraunos en tota hora. //

La vostra concepció / fou sens culpa ni pecat, / puig sóu lo hort hon no ha logat /

entrar lo infernal dragó, / a escampar la corrupció; / a ns bé sóu de ell vencedora: etc. //

Fou la vostra santa vida / molt mes divina que humana, / puig vivíeu recollida, / fugint tota honra mundana: / vostra virtud sobirana / al mateix Deu enamora: etc. //

Gran ditxa haveu alcalsat / de ser Mare de Señor, / vostra excelsa dignitat / es digna de tot honor. / estimaren tal favor / sent agrañida Senyora: etc. //

Lo sérne Mare i doncella / es cosa, que pásma al món, / lo Señor del alta Sion, obrá en Vos tal maravella; / los que vostres devots son, / vos tenen per protectora etc.//

Segona columna:

En totes les parts del món / feu miracles, Mare pía, / assistint de nit i dia / als que vostres devots son, / ja que invocant vostra nom, / siáulos consoladora: etc. //

Als pobrets afavoriu, / als que ploran consolau, / salut als malalts donau, / als pecadors convertiu, / a est poble amorosa oiú / quant vostre favor implora: etc. //

Lo Fill als bressos teniu, / al cual atenta mirau, / per nosaltres lo pregau; / vostres mèrits li oferiu; / lo perdo de ell obteniú / per tanta gent pecadora: etc.//

Feu que vencem lo pecat, / con de ell foreu vencedora. / deslliuraunos gran Senyora / del foch de la eternitat.//

Y. Ave, maria, gratia plena allelúia. // R. dóminus lecum, alleluia.

ORATIO

Deus, qui humano géneri beatae Mariae virginitate fecunda reparationis gratiam / contulisti: concede; ut quam gratiae Matrem appellamus in terris, ejus felici consortio perenniter perfruamur in coelis. Per Christum D.N. R). Amen.

Tipografia Carreras – GERONA

Observacions:

L'ermita de la Mare de Déu de Gràcia, edificada l'any 1715 per iniciativa del col·lectiu de mariners, pertany al terme municipal de Santa Susanna, però se n'en cuida la parròquia de Santa Maria de Pineda i la relació més estreta és amb Pineda de Mar. També s'hi fa un aplec, on l'assistència de pinetencs és majoritària i on es canten els goigs, que es van recuperar l'any 2007 després de decennis sense commemorar-se.

Història

Els goigs són cançons populars o poesies de caire religiós, adreçades als sants, les santes, la Mare de Déu o Crist. Tradicionalment es canten en les festivitats religioses.

Acostumen a tenir dues parts: a la primera s'explica la vida, miracles i martiri del sant; mentre que a la segona se li fan peticions de protecció per a la comunitat.

La tradició dels goigs té els seus orígens en la representació dels misteris medievals. La primera vegada que es troba documentada la paraula goigs és a la Crònica de Ramon Muntaner (1325-1328), on consta que ja se'n cantaven, i el primer text conegut de goigs són els Goigs de Nostra Dona, conservats al manuscrit del Llibre vermell de Montserrat (de final del segle XIV).

Els gremis i confraries, especialment la del Roser, popularitzen els goigs dels seus patrons respectius. Malgrat tot, els goigs tal i com els coneixem i que es canten actualment, cal situar-la a partir de la determinació del Concili de Trento (1545-1563), per potenciar la pietat popular a través d'aquest tipus de manifestacions litúrgiques. El gran moment de creació dels goigs fou el segle XVII, quan totes les esglésies parroquials, així com les capelles i capelletes més petites foren dotades d'aquestes manifestacions.

Es desconeix el creador de la lletra i la música dels goigs, però quasi bé tots foren editats per impremta durant les primeres dècades del segle XX, i les músiques foren recompostes i arranjades també durant

aquest període.

Bibliografia

LLORENS, S. (1992). *El cançoner de Pineda. Ajuntament de Pineda de Mar* (Facsimil de l'edició de 1931).

Enllaços d'interès:

[Blog de Mossèn Josep Maria](#)

GOIGS EN
NOSTRA SENYORA

que se venera en la ermita

ALABANSA DE
DE GRACIA

del terme de Pineda

En aquest Puig s'ou Senyora,
la font y Mare de Gracia:
dels enemics y desgracia
deslliuramos en tota hora.

La vostra concepció
fou sens culpa ni pecat,
puig s'ou lo hoi hon no ha lograt
entrar lo infernal drago,
a escampar la corrupció;
ans bé s'ou de ell vencedora: etc.

Fou la vostra santa vida
molt mes divina que humana,
puig viviau recullida,
fugint tota hora mundana:
vostre virtut soberana
al mateix Deu enamora: etc.

Gran dita habeu alcensat
de ser Mare del Señor,
vostre excelsa dignitat
es digna de tot honor,
estimareu tal favor
sent agrahida Senyora: etc.

Lo sérne Mare y doncella
es cosa, que pásma al món,
lo Senyor del alia Sion,
ohrà en Vos tal maravella:
los que vostres devots son,
vos tenen per protectora etc.

γ. Ave, Maria, gratia plena, alleluia.

β. Dominus tecum, alleluia.

ORATIO

Deus, qui humano generi beatae Mariae virginis de fecunda reparationis gratiam contulisti: concede, ut quam gratiae Matrem appellamus in terris, ejus felici consortio perenniter perfruamur in caelis. Per Christum D. N. S. Amen.

Tipografia Carreras — GIBONA

